

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Евгени Петров Манев

професор в Катедра „Национална сигурност“ в УНИБИТ

за научните трудове на

д-р Мартин Машлан

представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на „Висше училище по сигурност и икономика“, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ (Икономическа и финансова сигурност), обявен в ДВ бр.№89/08.11.2022 г.

София * 2023

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Документи за участие в обявения конкурс е подал д-р Мартин Машлан. Същите отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжността “доцент”.

Кандидатът е представил списък с 19 публикации, като за рецензиране са предложени само тези, с които не е участвал в други конкурси за заемане на академични длъжности, не са използвани при присъждане на научни степени и са посочени в таблицата по-долу.

№	Публикация	Бр. стр.
1	Монография – хабилитационен труд: „Варианти за управление на риска върху икономическата сигурност на стопанските субекти“, самостоятелно авторство.	202
2	Монография: „Приложна политическа наука в практиката на управление и сигурност“, самостоятелно авторство.	193
3	Учебник: „Управление на риска в контекста на икономическата сигурност на фирмата“, в съавторство.	83
4	Учебник: „Безопасност на транспорта и транспортната инфраструктура“, в съавторство.	87
	Статии и доклади публикувани в реферирани и индексирани научни списания в известни бази данни	
1/2/ (2- два бр.)		7/6/ (13 (тринадесет стр.) без тези под печат.
	Статии и доклади, публикувани в нереферирани	

	списания с научна рецензия или публикувани в редактирани сборни томове	
1/2/3/4/5/6/ 7/ (7 - седем бр.)		7/13/10/12/5/ под печат/ под печат/ (47 (четиридесет и седем стр.), без тези под печат.
Общо за рецензиране		625

Публикациите са както следва: 2 (две) монографии – едната е реабилитационен труд, 3 (три) учебника, два от които в съавторство, 9 (девет) публикации от които 2 (две) в реферирани и индексирани научни списания в известни бази данни и 7 (седем) в нереперирани списания с научна рецензия или публикувани в редактирани сборни томове. Участието на кандидата в публикациите в съавторство е ясно определено.

Предложените за рецензия трудове отговарят на изискванията и стандартите за академични публикации, имат необходимата научна и приложна стойност и са в съответствие с областта на обявения конкурс.

Наукометричните показатели на кандидата отговарят на минималните национални изисквания и на изискванията на ВУСИ за заемане на академичната длъжност „доцент“. Кандидатът има 455,8 точки, при минимално изискуеми 400.

2. Обща характеристика на научноизследователската и преподавателската дейност на кандидата

Научно-изследователската и публикационна дейност на кандидата показва, че резултатите от изследванията покриват напълно обявените изисквания по конкурса, което отговаря на нуждите на „Висше училище по сигурност и икономика“ по обявения конкурс.

Монографията „Варианти за управление на риска върху икономическата сигурност на стопанските субекти“ с автор Мартин

Машлан, в печат (декември 2022 г.), ISBN 978-80-8185-056-1, е представена за рецензия като хабилитационен труд, където в логическа и методологическа последователност са анализирани съществени характеристики на функции и елементи, характерни за системата за икономическата сигурност на стопанските субекти, като елемент от цялостната им сигурност. Анализирано е въздействието на вътрешната и външна среда за сигурност, като са разкрити важни фактори оказващи влияние за нивото на сигурност на стопанските субекти. Направени са обосновани изводи, че е по-трудно да се влияе върху външните фактори, които се явяват и по-проблематични за справяне с тях. Като такива са анализирани интересите на международните финансови групировки, интересите на ЕС и др. които намират отражение в създаването на външната конкурентна среда.

Изведени са съществени характеристики на съвременната външната среда като нестабилност, военните действия и влиянието им върху икономическата дейност, енергийната криза, високата инфлация с неблагоприятни последици, както за стопанските субекти така и за общия жизнен стандарт на населението. Направен е важният извод, че външната среда създава все по-голям брой рискове, които се отразяват неблагоприятно върху резултатите от дейността. Това налага да се обърне по-голямо внимание на управлението на процесите за намаляване на риска.

Анализирана е зависимостта на икономическата сигурност на стопанските организации от редица вътрешни фактори, като информационна система, надеждност на доставчиците на суровини, състояние на складовете и запасите, организация и производителност на труда, общи разходи, качество и надеждност на продукцията, канали за дистрибуция, способност на клиентите да плащат за закупените продукти и др. Обръща се внимание на необходимостта от индивидуални начини за повишаване на сигурността на разплащания и др.

Изследванията доразвиват известни теоретични и практически подходи за изучаване на икономическата сигурността на стопанските организации. За тази цел са използвани целесъобразни способности, средства и мултидисциплинарен подход за изследване на системата с цел предлагане на възможни варианти за усъвършенстване в интерес на по-ефективно изпълнение на поставените задачи и постигане на организационните цели.

Монографията е цялостен и завършен труд, който може да е полезен за ръководни и управленски длъжностни лица в сферата на икономическия аспект на сигурността на стопанските единици, социалното управление, политици, докторанти, студенти, интересувачи се от темата и др.

Оценявам положително съдържателна и дидактическа същност на представения за становище монографичен труд и на останалите публикации на кандидата.

3. Основни научни резултати и приноси

Приемам представените приноси на кандидата. Научните приноси са в областта на широкия диапазон от икономическата сигурност на стопанските организации, които могат да се обобщят в следните области на знанието:

Научни приноси

1. Генерирани са нови знания в областта на икономическата сигурност на стопанските предприятия. Синтезирана е специфична терминология, определения, като са дефинирани съвременните рискове и заплахи.

2. Изследвани са рисковете засягащи дейността на стопанските организации и са селектирани полезни методи за техния анализ. На тази база са предложени превантивни мерки.

3. Анализирано е важното значение на информационните системи и тяхната защита от зловредни влияния, значението на платежоспособността на бизнес контрагентите за финансова сигурност на стопанската организация и др.

Практико-приложни

1. Направен е сравнителен анализ на нормативната уредба регламентираща бизнеса в Словакия и тази в съседните държави.

2. Дефинирани и изследвани са основни функционални области на бизнеса като транспорта, информационните и комуникационни системи за управление на процесите.

3. Препоръчани са индивидуални методи за сигурност на плащанията на бизнес операциите от контрагентите и др.

4. Разработени са комплексни и завършени материали, който могат да се използват като справочни в работата на специалистите в тази област, както и за обучение.

Научно-приложните приноси на кандидата оценявам положително. Същите са свързани с проблемите на икономическата сигурност на стопанските субекти.

4. Лични впечатления

Не познавам лично д-р Мартин Машлан и нямам общи публикации с него.

5. Заключение

Оценявам положително научната и преподавателска дейност на кандидата и богатия му теоретичен, емпиричен и педагогически опит. Гласувам положително и предлагам на уважаемите членове на Научното жури, да гласуват положително за заемане на академичната длъжност „доцент“ във „Висше училище по сигурност и икономика“, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ (Икономическа и финансова сигурност) от кандидата д-р Мартин Машлан, обявена в ДВ бр. №89/08.11.2022 г.

Член на научното жури:

проф. д-р инж. Евгени Манев

26.02.2023